

Històries de Misteri - Soler Gramoneda - Coll de la Mora

Babau núm. 18 agost 1988 - Arxiu Montserrat Riu Mas

HISTÒRIES DE MISTERI

EL SOLER DE GRAMONEDA

Venien de Torrentallé.

Van arribar de masovers al Soler, i soroll.

Hi havia un celler on tancaven els ànecs, que donava de pla cap a la bassa. Era en aquest celler on sempre començava el soroll: pom, pom, pom... Baixaven, i llavors el sentien a dalt, en un altre lloc. Sobretot quan se n'anava la gent gran, tot anava en doina.

Era un soroll com el d'un pou que li faltés poc per foradar.

"Hi ha d'haver alguna cosa, van pensar. Hem d'obrir-ho, a veure què hi trobem".

Van fer venir un home de Montmajor que hi va obrir un pou, però no en va sortir res més sinó trossos de ferralla. El mateix també van fer en un altre lloc en què també se solia sentir el soroll i tampoc no hi van trobar res.

La gent, quan trobava la mainada de la casa, ela feia: "Ara prou que heu trobat els diners. No el sentireu més, no, el soroll".

Però el soroll va continuar.

Aquella gent va començar a mirar desos i amagatalls, a veure què hi podia haver. Fins que van trobar un tros de paret que feia el soroll de buit. El van obrir i hi van trobar un forn emparedat, amb els ossos d'una persona. I el van tornar a tancar de pressa. No van saber mai si l'hi havien emparedada viva o morta. (Més tard vindrien uns altres masovers que ho van estripar per fer-hi un estable).

Però el soroll va continuar igual.

Aquesta gent se'n va anar a Bertolina. El Soler va passar un any sense ningú. A l'hora d'arreglar la collita, hi van baixar amb dues mosses i un xicot. Al vespre, els faltaven coses i el pare va baixar a comprar-les a la Vall. "Si sentiu soroll, els va dir, aneu-vos-en a Torreblanca".

Quan va ser fosc, tot ballava. Els nois es van esgarriar i se'n van anar a Torreblanca.

Hi vivia un germà del seu oncle.

Històries de Misteri - Soler Gramoneda - Coll de la Mora

Babau núm. 18 agost 1988 - Arxiu Montserrat Riu Mas

EL COLL DE LA MORA

Jo mateix li havia sentit explicar.

Solia anar a comprar a Sant Llorenç.

De tornada, passava pel Coll de la Mora. I, en passar per allí, sentia el trepig de ferradures -patrip, patrap- i el dringar de morisques, com si passés un comboi de mules. Sentia l'escancall, però no veia res.

I quan no sentia l'enrenou de les mules, sentia el soroll de gossos o d'altres feres.

Al coll de la Mora, hi havia molta gent que hi havia sentit sorolls.

Ja hi havia hagut uns masovers de la Serreta que tenien el costum d'aviar-hi les vaques i, quan la dona anava a recollir-les, li sortia un gos vermell que la seguia amb lladrucs i que, quan la dona s'apartava dels contorns, es quedava esgarrapant en una soca.

- Ja hi aniràs tu, li va dir a l'home.

I l'home, que no se'n creia res, enfadat.

Aquesta dona es deia Rosa i encara és viva.

Un dia que anava a mercat a Montmajor amb una altra dona de Vilacireres, en passar pel Coll de la Mora, els va sorprendre una gran llevada de grives.

- Ja hi aniré jo a Montmajor, li va dir l'home el dimecres següent.

- Tant de bo t'hi trobessis tu, amb aquell ramant de grives.

- A mi, no tinguis pas por que em surtin.

Quan va arribar al Coll de la Mora, encara de fosc matí, ell que veu que pel darrere se li atansava una gran claror. Es gira i veu que el seguia un esquelet -catric, catrac-, que de totes les juntes desprenia una gran resplendor.

L'home, espantat, se'n va tornar corrents cap a casa i va dir a la seva dona:

- No tinguis por, que no me'n riuré més.

I, sigui com sigui, d'aquella feta es va posar malalt i la va dinyar abans d'un any.

Històries de Misteri - Soler Gramoneda - Coll de la Mora

Babau núm. 18 agost 1988 - Arxiu Montserrat Riu Mas

I en Ramon de l'Espunya, venia amb una neboda, de Parcesissa a Marsinyac. Tornaven de fosc, de guardar el ramat.

En passar el Coll de la Mora, els van sortir unes llengües de foc que van passar pel seu indret i que feien espetegar els tenells secs dels pins, com si es cremessin, però no es cremava res.

I jo mateix, un dia que tornava de buscar tòfones del cantó de Postils, venia de la Valldora a l'Espunya.

En arribar a l'Espunya, tenia molta set i, com que portava vi a la bota, em vaig arrambar a la paret per beure.

I, en aixecar la bota, la mirada em quedà fixa al Coll de la Mora.

Era el vespre, ja fosquejant, i hi havia clar de lluna.

I vaig veure una llampada, com d'encenedor.

- Un altre tofonaire que fa tard com tu i que deu voler encendre el cigarret, vaig pensar.

Però la llampada es va repetir; dos, tres, quatre..., fins a vuit vegades. I cada vegada més forta, més intensa. Fins que va aparèixer una llum blanca com la lluna i es va quedar quieta a l'altura dels pins, il·luminant tot un tros de país.

Espantat, vaig fer més d'una hora de volta cap a la Serreta, per anar a Torrents Alts.

L'endemà, al matí, encuriósit (pensava que es tractaria d'algú que feia màgia), vaig anar a veure que es veia i no vaig trobar res.

I els meus germans, quan eren a Torrents Alts, a la posta del sol, hi havien vist una gran clapa rodona negra. Però el que s'hi acostava i entrava a la rodona, no veia res.

S'hi ha fet moltes excavacions. Cap als 60, ho van remenar tot. Hi ha una creu amb un pedregar, que el van regirar tot.

Però no s'ha sabut que mai hi haguessin trobat res.

EL SOLER DE GRAMONEDA

Venien de Torren
tallé.

Van arribar de
masovers al Soler, i
soroll.

Hi havia un ce-
ller on tancaven els
ànecs, que donava de
pla cap a la bassa.
Era en aquest celler
on sempre començava el
soroll: pom, pom, pom...
Baixaven, i llavors el
sentien a dalt, en un

altre lloc. Sobretot quan se n'anava la gent gran, tot anava en doina.

Era un soroll com el d'un pou que li faltés poc per foradar.

"Hi ha d'haver alguna cosa, van pensar. Hem d'obrir-ho, a veure
què hi trobem".

Van fer venir un home de Montmajor que hi va obrir un pou, però
no en va sortir res, més sinó trossos de ferralla. El mateix també van
fer en un altre lloc en què també se solia sentir el soroll i tam-
poc no hi van trobar res.

La gent, quan trobava la mainada de la casa, els feia: "Ara prou
que heu trobat els diners. No el sentireu més, no, el soroll".

Però el soroll va continuar.

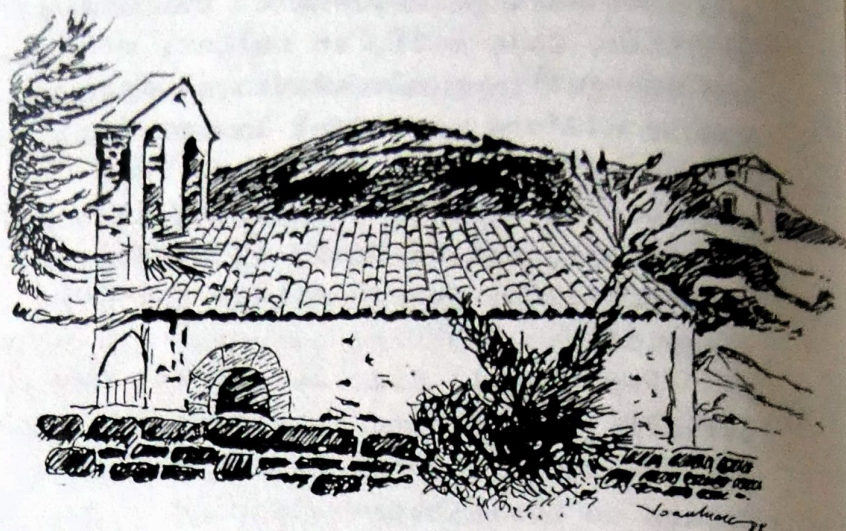
Aquella gent va començar a mirar desos i amagatalls, a veure què
hi podia haver. Fins que van trobar un tros de paret que feia el so-
roll de buit. El van obrir i hi van trobar un forn emparedat, amb els
ossos d'una persona. I el van tornar a tancar de pressa. No van sa-
ber mai si l'hi havien emparedada viva o morta. (Més tard vindrien
uns altres masovers que ho van estripar per fer-hi un estable).

Però el soroll va continuar igual.

Aquesta gent se'n va anar a Bertolina. El Soler va passar un
any sense ningú. A l'hora d'arreglar la collita, hi van baixar
amb dues mosses i un xicot. Al vespre, els faltaven coses i el pare
va baixar a comprar-les a la Vall. "Si sentiu soroll, els vadir, a-
neu-vos-en a Torreblanca".

Quan va ser fosc, tot ballava. Els nois es van esgarrifar i se'n
van anar a Torreblanca.

Hi vivia un germà del meu oncle.

L'església del Soler, amb la casa al fons

EL COLL DE LA MORA

Jo mateix li havia sentit explicar.

Solia anar a comprar a Sant Llorenç.

De tornada, passava pel Coll de la Mora. I, en passar per allí,

sentia el trepig de ferradures -patrip, patrap- i el dringar de morisques, com si passés un comboi de mules. Sentia l'escancall, però no veia res.

I quan no sentia l'enrenou de les mules, sentia el soroll de gosos o d'altres feres.

Al Coll de la Mora, hi havia molta gent que hi havia sentit sorolls.

Ja hi havia hagut uns masovers de la Serreta que tenien el costum d'aviar-hi les vaques i, quan la dona anava a recollir-les, li sortia un gos vermell que la seguia amb lladrucs i que, quan la dona s'apartava dels contorns, es quedava esgarrapant en una soca.

-Ja hi aniràs tu, li va dir a l'home.

I l'home, que no se'n creia res, enfadat.

Aquesta dona es deia Rosa i encara és viva.

Un dia que anava a mercat a Montmajor amb una altra dona de Vilacireres, en passar pel Coll de la Mora, els va sorprendre una gran llevada de grives.

-Ja hi aniré jo a Montmajor, li va dir l'home el dimecres següent.

-Tant de bo t'hi trobessis tu, amb aquell ramat de grives.

-A mi, no tinguis pas por que em surtin.

Quan va arribar al Coll de la Mora, encara de fosc matí,

ell que veu que pel darrera se li atansava una gran claror. Es gira i veu que el seguia un esquelet -catric, catrac-, que de totes les juntes desprenia una gran resplendor.

L'home, espantat, se'n va tornar corrents cap a casa i va dir a la seva dona:

-No tinguis por, que no me'n riuré més.

I, sigui com sigui, d'aquella feta es va posar malalt i la va dinyar abans de l'any.

I el Ramon de l'Espunya, venia amb una neboda, de Parcerissa a Marsinyac. Tornaven de fosc, de guardar el ramat.

En passar pel Coll de la Mora, els van sortir unes llengües de foc que van passar pel seu indret i que feien espetegar els tenells secs dels pins, com si es cremessin, però no es cremava res.

I jo mateix, un dia que tornava de buscar tòfanes del cantó de Postils, venia de la Valldora a l'Espunya.

En arribar a l'Espunya, tenia molta set i, com que portava vi a la bóta, em vaig arrambar a la paret a beure.

I, en aixecar la bóta, la mirada em quedava fixa al Coll de la Mora.

Era al vespre, ja foscant, i hi havia clar de lluna.

I vaig veure una llampada, com d'eneenedor.

-Un altre tofanaire que fa tard com tu i que deu voler encendre el cigarret, vaig pensar.

Però la llampada es va repetir: dos, tres, quatre..., fins a vuit vegades. I cada vegada més forta, més intensa. Fins que va aparèixer una llum blanca com la lluna i es va quedar quieta a l'altura dels pins, il·luminant tot un tros de país.

Espantat, vaig fer més d'una hora de volta cap a la Serreta, per anar a Torrents Alts.

L'endemà, al matí, encuriosit (pensava que es tractaria d'algú que feia màgia), vaig anar a veure que es veia i no vaig trobar res.

I els meus germans, quan eren a Torrents Alts, a la posta del sol, hi havien vist una gran clapa rodona negra. Però el que s'hi acostava i entrava a la rodona, no veia res.

S'hi han fet moltes excavacions. Cap als 60, ho van remenar tot. Hi ha una creu amb un pedregar, que el van regirar tot. Però no s'ha sabut que mai hi haguessin trobat res.

